

מסורת הש"ס

(א) נשבת קצת. ויש"ן,
(ב) ונשבתה כו' ונשבתה
מב. אמר הכי ר"ה ברי'
דרי' לבי פפא. (ג) נשבת
ה"מ וכן איתא ברי' ד:
והש"ן, (ד) ערבי' ו:
(ה) וספ' פ"ד ה"ה,
(ו) וספ' (ז) ונשבת פי' כעין
טריט דעת בעלתא,
(ח) נשבת, (ט) עין ספ'ה
דללס, (י) רש"א מ"ו,
(כ) ונש"י מ"ס סנהדרין כט:
ד"ה מר ומוס' שנושט מ"ה.
ד"ה ולמר ומוס' חולין ע:
ד"ה מר ומוס' מתכות פ:
ד"ה והוא ודף טו. ד"ה
אלמנה.

תורה אור השלם

- זרר רשעים מידם
העו מבטן דבר' קוב:
החלים נה ד
לב יודע פת נפשו
ובשמתו לא יתערב
משלי י י

לעזי רש"י

איטורדורדור.
עילפון, הלם, מכובד.

מוסף רש"י

ספק נפשות. דני נפשות
דלא והללו העדה נבית
(כתובות טו. ב"ק סז:
סנהדרין עט.).

תוס' ישנים

חולא אמר צריך בו,
ובגין שרף להיות מוקד.
דלא לן ק אין מאכילין
אותו. ולא דמי להיהב צריכה
לגז שמתכיתה מלקת לה
את הגר ומוקמין לה כפי'
מפנין (שבת קמ"ג, ז)
בטומא. ומשמע שמתכיתה
לה כנסת ואפילו איס
אומרת קן. דהתם גמי קיס
לכו לרפנן צדימיו דעתא
דהלקת הגר דליה דלא
פיקוח נפס. וטעם דלת
לקמן אמרין שזכר דלת
ומולאו, איכא גמי פיקוח
נפש למינן. אבל בהלכות
חולא בעינן שילמיה או הוא
או בקינן שגרי' מתמת
שואה (מכש' (סנהדרין) כן
יבדע' עליו חוליו. ויש
ספרים שכתוב ביה דלא
מילתיה דר' ינאי פשטת
ספק נפשות להקל, מזה
דמילתיה הא דקאמר חולא
אגב (אמיה) (ביעוהין) וכן
(אמר) (ריסין אטו) (אמיה)
צריכה אגב מתלגין עליה
השבת, כוליה מיירי דמתמת
דלאת סכנה אומר קן. מ"ה.
וגם נראה לי דצדימיו
ידועים בגון תמלוי ים הברה
(דברים) שצקילין דכ"ה
ויבואו ב, אמר נראה נראה
ובקי נכך בעינן. מר בר רב

וורו רשעים מרחס. נעשו זרים ונתנכרו לאזהים שזשמים: אלר
פירי. להפקיע שערים ותנא (ב"ב דף 5:). אין אולרין פירות צארין
ישראל וכל דבר שהוא חיי נפש לפי שמפקיעין את השערים:
תונבא. שטות אסטורדישו"ן. מחמת חוליו: על פי בקינן. מרי

ע"פ בקי לא וע"פ עמלו לא תיבנתא
דר' ינאי בתריו"ה: הכא במאי
עסקין. דאמר חולה לא צריך
ושמעינן מתני' דשומעין לרופאין:
וניספו ליה על פי בקי. דהא באלד
גמי אמר ר' ינאי דשומעין לרופא:
ואע"ג דאמר רב ספרא. דהא דאמר
רבנן מרי כמאה ומאה כמרי לענין
ערות הוא דאמר אלל לענין אומדנא
במר דעות אולנין אשמעי' בנתני'
דכי אמרין זיל במר דעות באומדנא
דמונא כגון בשומא ששמן לבעל
חוב אלל באומדנא דחולה אף על גב
דרובא אמרי לא צריך כיון דליכא מרי
דלמרי צריך ספק נפשות להקל: מכלל
דרישא דאמר צריך. ואפ"ה קמני
מתני' ע"פ בקינן אין ע"פ עמלו לא:
במה דברים אמורים. דמאכילין אותו
ע"פ בקינן כלומר דבעינן בקינן
דאמר לא צריך ואמרי בקינן צריך
מאכילין אותו אלל אמר צריך אני אם
אין שם בקינן מרי דלמרי לא צריך
אלא חד מאכילין אותו ע"פ עמלו כר'
ינאי דאמר שומעין לחולה: מר בר
רב אשי אמר. דהא ספא לא מפרש
הכי דמשמע דהיכא דאמר צריך אני
ואיכא מרי דלמרי לא צריך לא
צייטין ליה הא לא אמרי' דהיכא
דאמר צריך אני ואפ"ה איכא מאה
דלמרי לא צריך צייטין ליה מאי
טעמא לב יודע מרת נפשו: הכי
גרי' מן אס אין שם בקינן מאכילין
אוסו על פי עמלו טעמא דליכא
בקינן הא איכא בקינן לא הכי
קאמר במה דברים אמורים דאמר
לא צריך אלל אמר צריך אני אין שם
בקינן כלל מאכילין אוסו וכו'. אין
שם בקינן כלומר אין בקיאות כלום:
מתני' מי שאחוז בולמוס חולין
האחוז מחמת רעבון עיניו כחות והוא
מוסון למות וכשמרליתו חוזרת צידע
שנתפא: כלל שוטה. מפרש בגמ' (ח):
אין מאכילין מתאר כד שגו. ואע"פ
שנוגין הרופאים ברפואה זו אינה
רפואה גמורה להחיר לו איסור
(ט) במה טעמא על כך: ור' משיב בן

חוש מתיר. קסבר רפואה גמורה היא: גב' אמר אצוי ובעמא. משיועד להצחין צין טעם תצטיל יפה לטעם תצטיל רע: מאכילין
אוסו הקל הקל. אס אין לנו דברים מותרים כדי נכרו ויש לפנינו מיני איסורין מאכילין אותו הקל הקל שזה: טעל ושציעים מאכילין
אוסו שציעים. לאחר זמן הדיעור שהטבל במיתה צדי שמים והשציעים בעשה: דאפשר בחולין. שיש די בחולין של טעל זה להאכילו
לאחר שמיטל תרומתו: דכולי עמלא לא פליגי דמסקינן ליה ומספינן ליה. חולין ואין מאכילין אותו לא טעל ולא תרומה: כי פליגי
דלא אפשר בחולין. אלא אס כן אוכל את כולו וקאמר מאכילין אותו הטבל כמות שהוא ולא יפרישו ממנו תרומתו להאכילו תרומה לעמא
וחולין לעמא וכן תימא אומר מוטב שיפרישו תרומתו ויאכילוהו כל אחד לעמלו ולא יאכילוהו טעל כמות שהוא: מר סבר טעל חמור.
שאפי' לכהים אינו ראוי: ומר סבר תרומה חמורה. שאין לה היתר אלל טעל אפשר דמתקן להו וחולין יהו ראוי לכל אדם:

אשי אמר כל היכא דאמר צריך אני ב'. וכוונת קיימא ק' דהוא בתראה. ועוד קיימא ק' כוונתו כולו תלמודא ברי ממיפק
שצוה ואודיתא כמו שכתוב במשנות גאולתו כמו שפירשנו בשבועות [מא], אף.

יום הכיפורים פרק שמיני יומא

פג.

הא מדקתני סיפא אם אין שם בקינן מאכילין אותו ע"פ עצמו
מכלל דרישא דאמר צריך. והכי קאמר כל כמה דלמנין לאהדורי
אבקילין מהדרין ולא סמכ' לחולה גופיה אלל היכא דליכא
בקינן כלל וכ"ש היכא דרופא צקי אומר אינו צריך וחולה אומר
צריך דלא סמכין עליה להכחיש בבקי:

מר בר רב אשי אמר כל היכא
דאמר צריך אני. פלוגתא
דרבנא הוא אי הלכתא כמר בר
רב אשי אי לא צסדר תנאים
ואמוראים כמז הלכתא כמר בר
רב אשי ככולי הש"ס לצר ממיפק
שצוה ואודיתא מיפק שצוה בפרק
שצוה הדיין (שבוטות דף מ"ה).
ואודיתא בסוף פרק זה בוצר (סנהדרין
דף כט): ור"ס כמז דהלכתא כוותיה
ככוליה הש"ס צר ממיפק שצוה
ומיוורי חוורי גבי כומת הגידין שיליה
פרק בזהמה המקשה (חולין דף עו):
וסמינן הפך לכן ורז הא ורצנו
גרסום זל"ל פסקו להלכתא כוותיה
(צב) במיפק שצוה ואודיתא וצכולי
הש"ס לא י:

הכי
לענין עדות אבל לענין אומדנא בתר דעות אולנין. וה"מ לענין אומדנא
דמונא אבל הכא ספק נפשות הוא והא מדקתני סיפא ואם אין שם בקינן
מאכילין אותו על פי עצמו מכלל דרישא דאמר צריך חסורי מיחסרא והכי
קתני בד"א דאמר לא צריך אני אבל אמר צריך אני אין שם בקינן תרי אלא
חד דאמר לא צריך מאכילין אותו על פי עצמו מר בר רב אשי אמר יכל
היכא דאמר צריך אני אפי' איכא מאה דאמרי לא צריך לדידיה שמעינן
שנאמר לב יודע מרת נפשו תנן אם אין שם בקינן מאכילין אותו ע"פ עצמו
טעמא דליכא בקינן הא איכא בקינן לא ה"ק בד"א דאמר לא צריך אני אבל
אמר צריך אני אין שם בקינן כלל מאכילין אותו ע"פ עצמו שנאמר לב יודע
מרת נפשו: מתני' מי שאחוז בולמוס מאכילין אותו אפי' דברים טמאים
עד שיאורו עיניו מי ששכחו כלב שוטה אין מאכילין אותו מחצר כבד שלו
ור' מתיא בן חרש מתיר ועוד אמר ר' מתיא בן חרש החושש בגרונו משטילין
לו סם בתוך פיו בשבת ימפני שהוא ספק נפשות וכל ספק נפשות דוחה
את השבת מי שנפלה עליו מפולת ספק הוא שם ספק אינו שם ספק חי
ספק מת ספק כותי ספק ישראל מפקחין עליו את הגל מצאוהו חי מפקחין ואם
מת יניחוהו: גב' ת"ר מינין היו יודעין שהאירו עיניו משיבין בין טוב
לרע אמר אביי ובמעמא ת"ר מי שאחוז בולמוס מאכילין אותו הקל הקל
טבל ונבילה מאכילין אותו נבילה טבל ושביעית שביעית טבל ותרומה
תנאי היא דתנאי מאכילין אותו טבל ואין מאכילין אותו תרומה בן
תימא אומר תרומה ולא טבל אמר רבה להיכא דאפשר בחולין דכולי
עלמא לא פליגי דמתקנינן ליה ומספינן ליה כי פליגי בדלא אפשר בחולין
מר סבר טבל חמור ומר סבר תרומה חמורה מר סבר טבל חמור אבל
תרומה חזיא לכהן ומר סבר תרומה חמורה אבל טבל אפשר לתקוניה

אפשר
נבלה, טבל ושביעית שביעית, טבל ותרומה תנאי היא דתנאי מאכילין אותו טבל ולא תרומה, בן תימא אומר תרומה ולא
טבל, ואוקימנא כי פליגי בדלא אפשר לתקוניה, אבל בראיפער לתקוניה כולי עלמא מתקנין וספינן ליה.

עין משפט
נר מצוה

כה א מ"י פ"ב מהלכות
שניות עשור הלכה ח
סמן לאוין טט טו"ע אר"ח
ס' מתיב סקיף א:
סו ב טו"ש"ע שם סקיף ג:
סז א שם סקיף ד:
סח ד שם סקיף ה:
סכ ה מ"י פ"ד מ"ג
מאכלת אסורות הל'
טו ופ"ב מהל' שניות עשור
הל' ט סמן לאוין סט
טו"ש"ע אר"ח ס' מתיב
סקיף ט:
עו מ"י פ"ב מהלכות שבת
הלכה א סמן לאוין סה
טו"ש"ע אר"ח ס' שבת
סקיף י:
עא ז מ"י שם הל' יח
טו"ש"ע אר"ח ס' שבת
סקיף יג:
עב ח מ"י פ"ד מהל'
מאכלת אסורות הל'
טו וטו"ש"ע אר"ח ס' מתיב
סקיף ט:
עג ט י כ ל מ"י שם
הל' י:

רבנו חננאל

חולה מאכילין אותו על
פי בקינן. אין שם בקינן
מאכילין אותו על פי עצמו
עד שיאמר דיי. א"ר ינאי
חולה אמר צריך (חולה)
[ורפא] אומר אינו צריך
מאכילין אותו על פי
עצמו. מאי טעמא לב יודע
מרת נפשו. רופא אומר
צריך חולה אומר אינו
צריך שומעין לרופא, מאי
טעמא תונבא נקוט ליה
וספק נפשות להקל. תנן
חולה מאכילין אותו וכו',
ואע"ג דאמר רב ספרא
תרי כמאה ומאה כמרי
הני מילי לענין עדות,
אבל לענין אומדנא בתר
דעות אולנין, הני מילי
למנואן אלל הכא ספק
נפשות להקל. מר בר רב
אשי אמר כל היכא דאמר
חולה צריך אני, אפי' ק'
אומרים אין צריך, לחולה
שומעין כדכתיב לב יודע
מרת נפשו. ומקשה ליה
מתני' דקתני מאכילין
אותו על פי בקינן, מתריץ
הכי קתני, במה דברים
אמורים בדלא אמר חולה
צריך אני, אבל אם אמר
חולה צריך אני, אין שם
בקינן, כלומר אין משגיחין
לביקין אלא מאכילין אותו
ע"פ עצמו, מאי טעמא
לב יודע מרת נפשו.
מי שאחוז בולמוס. פ"י
בולמוס בלשון יון גרנו
של שור. כלומר לא החוליה
(אולי) אוכל הבהב כלחון
השור, מאכילין אותו אפי'
דבר טמא עד שיאורו
עיניו. מנא יודעין שהאירו
עיניו, בדי שיכיר בין טוב
לרע. אמר אביי ובמעמא
ת"ר מי שאחוז בולמוס
מאכילין אותו הקל הקל,
טבל ונבלה מאכילין אותו
נבלה, [נבלה] ושביעית
אמר ר' תימא אומר תרומה ולא